Programma van **T**oetsen en **D**oorstroom

MAVO 2

2026-2027

Programma van Toetsing en Doorstroom op het Castor College

Het Castor College hecht grote waarde aan een doelgerichte, transparante en eerlijke inrichting van het onderwijs. Het Programma van Toetsing en Doorstroom (PTD) speelt hierin een centrale rol. Het PTD maakt inzichtelijk welke leerdoelen centraal staan en hoe leerlingen gedurende hun leerproces worden gevolgd, begeleid en beoordeeld.

Binnen deze visie sluit het PTD nauw aan bij formatief handelen. Toetsing wordt niet alleen ingezet om prestaties vast te stellen, maar vooral om het leerproces te ondersteunen. Door middel van gerichte feedback en feedforward krijgen leerlingen inzicht in hun ontwikkeling en in de stappen die nodig zijn om verder te groeien. Dit versterkt het eigenaarschap en de betrokkenheid van leerlingen bij hun leerproces.

Daarnaast is het PTD van groot belang voor een zorgvuldige en verantwoorde determinatie. Doordat leerdoelen, beoordelingscriteria en toetsmomenten helder en eenduidig zijn vastgelegd, worden alle leerlingen op dezelfde manier beoordeeld. Dit bevordert de kansengelijkheid en zorgt ervoor dat determinatiebeslissingen gebaseerd zijn op consistente en transparante informatie.

Het PTD draagt daarmee bij aan een samenhangend curriculum en aan een professionele kwaliteitscultuur, waarin onderwijs, toetsing en begeleiding op elkaar zijn afgestemd en waarin recht wordt gedaan aan de ontwikkeling van iedere leerling.

Op het Castor College wordt de voortgang van de leerlingen in onderbouw volgens een programma van toetsing en doorstroming (PTD) bijgehouden. Het PTD omvat één leerjaar. Aan het einde van dit leerjaar wordt bepaald of de leerlingen het PTD voldoende hebben afgerond om in het volgende leerjaar plaats te kunnen nemen.

<u>Per vak is er een PTD, hierin staat:</u>

- Over welke lesstof de toets gaat;
- welke leerdoelen een leerling gaat behalen;
- wat voor een soort toets het is;
- wat de weging van een toets is;
- in welke week de toets plaatsvindt of wat de deadline van een opdracht is. De vakdocent streeft ernaar in deze week de toets af te nemen. Het kan echter, door verschuivingen in het rooster/ lesuitval, voorkomen dat de toets een week eerder of later afgenomen wordt. De docent informeert de klas hierover en is leidend.

<u>Periode-indeling</u>

Het PTD is in vier periodes onderverdeeld. Het kan zijn dat de leerdoelen van de ene in de andere periode doorloopt zodat leerdoelen uit een volgende periode al in een periode ervoor behandeld worden. Het PTA is in drie periodes ingedeeld. Hierbij worden de leerdoelen ook daadwerkelijk in die periode afgesloten. In de jaaragenda staat de periode indeling voor het PTD en PTA.

Leerling in beeld
Mentoren halen bij vakdocenten informatie op over de ontwikkeling van de leerling. Vakdocenten geven daarbij feedback op de voortgang en feedforward gericht op vervolgstappen die de leerling kunnen helpen. Daarnaast informeren zij de mentor over inzet, motivatie, werkhouding en prestaties.

Toetsing op het Castor College Bovenbouw
Algemene uitgangspunten

Waarom toetsen?
Het Castor College wil, in overeenstemming met de waarden waar de school voor staat, toetsen:

- Om te zien of leerlingen de inhoud goed begrepen hebben en de juiste vaardigheden hebben.
- Om vorderingen te kunnen meten/ monitoren.
- Om feedback te kunnen geven op het leerproces.
- Om leerlingen te motiveren om te leren.
- Om leerlingen zelf inzicht te geven in waar ze staan t.o.v. de leerdoelen die ze moeten behalen.
- Om leerlingen inzicht te geven waar ze qua kennis en vaardigheden in kunnen groeien en hoe ze hun talent kunnen ontwikkelen.
- Om te kijken wat een leerling nodig heeft.
- Om verantwoording af te leggen aan leerlingen, ouders, school en inspectie.
- Om te bepalen of leerlingen op het juiste niveau zitten.
- Om de leerlingen goed voor te bereiden op het examen.

Formatief handelen en summatief toetsen
We leggen de nadruk minder op cijfers en meer op het leerproces. Daarom maken we een duidelijk onderscheid tussen formatief handelen en summatief toetsen.

Summatief toetsen
Summatieve toetsen ronden een leerproces af en meten of de leerling de leerdoelen beheerst. Het resultaat telt mee voor beslissingen, zoals overgang. We variëren toetsvormen: naast schriftelijke toetsen gebruiken we ook opdrachten, mondelingen, practica en presentaties. Ook stimuleren we vakoverstijgend toetsen.

Formatief handelen
Formatief handelen ondersteunt het leerproces. Leerlingen en docenten krijgen zicht op waar de leerling staat, waar hij naartoe moet en wat nodig is om verder te komen. Dit gebeurt met diagnostische toetsen, didactische werkvormen maar ook het bespreken van toetsen om van fouten te leren. Feedback speelt hierbij een centrale rol: gericht op verbeterpunten én het versterken van kwaliteiten. Leerlingen leren daarnaast feedback te geven en te ontvangen.

Afspraken rondom toetsen
Afspraken rondom toetsen zijn vastgelegd in het leerlingenstatuut.
Graag verwijzen wij hiervoor naar de website, Leerlingenstatuut-2024-2027-versie-18-06-2026.pdf

Inhoudsopgave

Aardrijkskunde....6
Biologie....11
Drama....15
Duits....17
Economie....20
Frans....28
Geschiedenis....30
Kunst beeldende vorming....34
Kunst muziek....36
Lichamelijke opvoeding....37
Nederlands....41
Science....44
Wiskunde....46

Aardrijkskunde

LEERJAAR	**2**
NIVEAU	**mavo**

TOETSEN

Toets-Nummer	Periode	Vorm	Onderwerp	Duur	Weging	Toetsweek
1	2	ST	SO H4 par. 1	30	1	nee
2	2	ST	SO H4 par. 2	30	1	nee
3	3	ST	PW H4 par. 1 t/m 3	45	2	nee
4	3	ST	SO H3 par. 1 en 2	30	1	nee
5	4	PO	Duinenproject	-	1	nee
6	4	ST	PW H3 par. 1 t/m 4	45	2	ja

LEERDOELEN

Toets-nummer	Leerdoelen (10-15 per toets)
1	Par 4.1 • Je kent de topografie van Afrika. • Je kunt de verdeling van de bevolking in Afrika beschrijven en verklaren. • Je kunt de bevolkingsontwikkeling in Afrika beschrijven en verklaren. • Je kunt cultuurverschillen tussen landen in Afrika beschrijven. • Je kunt de opbouw van de economie van landen in Afrika in de drie sectoren beschrijven. • Je kunt uitleggen waardoor de afzetmarkt in Afrika groter wordt. • Je kunt uitleggen waarom de secundaire sector in veel Afrikaanse landen niet zo groot is.
2	Par 4.2 • Je kunt beschrijven welke rol grondstoffen spelen in de economie van landen in Afrika. • Je kunt uitleggen waarom de vraag naar grondstoffen wereldwijd groeit. • Je kunt voorbeelden geven van landen en gebieden die handelen met en investeren in Afrika. • Je kunt uitleggen waarom landen in de EU al lang handelspartner zijn van landen in Afrika. • Je kunt uitleggen hoe en waarom China investeert in Afrika. • Je kunt beschrijven hoe Afrikaanse landen profiteren van de investeringen van China. • Je kunt beschrijven welke problemen er zijn met het winnen van kobalt in de Democratische Republiek Congo. • Je kunt een onderbouwde mening geven over de vraag of kobalt uit de DRC wel of niet in mobiele telefoons moet worden gebruikt. • Je kunt een oplossing beschrijven voor de slechte werkomstandigheden en de kinderarbeid in de kobaltwinning.
3	Par 4.1 t/m 4.3 • Je kent de topografie van Afrika. • Je kunt de verdeling van de bevolking in Afrika beschrijven en verklaren. • Je kunt de bevolkingsontwikkeling in Afrika beschrijven en verklaren. • Je kunt cultuurverschillen tussen landen in Afrika beschrijven. • Je kunt de opbouw van de economie van landen in Afrika in de drie sectoren beschrijven. • Je kunt uitleggen waardoor de afzetmarkt in Afrika groter wordt. • Je kunt uitleggen waarom de secundaire sector in veel Afrikaanse landen niet zo groot is. • Je kunt beschrijven welke rol grondstoffen spelen in de economie van landen in Afrika. • Je kunt uitleggen waarom de vraag naar grondstoffen wereldwijd groeit. • Je kunt voorbeelden geven van landen en gebieden die handelen met en investeren in Afrika.

	• Je kunt uitleggen waarom landen in de EU al lang handelspartner zijn van landen in Afrika. • Je kunt uitleggen hoe en waarom China investeert in Afrika. • Je kunt beschrijven hoe Afrikaanse landen profiteren van de investeringen van China. • Je kunt beschrijven welke problemen er zijn met het winnen van kobalt in de Democratische Republiek Congo. • Je kunt een onderbouwde mening geven over de vraag of kobalt uit de DRC wel of niet in mobiele telefoons moet worden gebruikt. • Je kunt een oplossing beschrijven voor de slechte werkomstandigheden en de kinderarbeid in de kobaltwinning. • Je kunt drie voorbeelden geven van fossiele energiebronnen en beschrijven hoe ze zijn ontstaan. • Je kunt twee nadelen beschrijven van het gebruik van fossiele energiebronnen. • Je kunt twee voordelen beschrijven van duurzame energiebronnen. • Je kunt drie voorbeelden geven van duurzame energiebronnen. • Je kunt beschrijven met welke energiebronnen landen in Afrika elektriciteit opwekken en waarom. • Je kunt verklaren waarom de toegang tot elektriciteit in Afrikaanse steden vaak groter is dan op het platteland. • Je kunt uitleggen waarom het goed is voor een land als alle mensen toegang hebben tot elektriciteit. • Je kunt beschrijven hoe landen in Afrika proberen de toegang tot elektriciteit te verbeteren. • Je kunt uitleggen waarom het in Afrika handig kan zijn op kleine schaal (in elk dorp) te zorgen voor zonnepanelen of windmolens.
4	Par 3.1 en 3.2 • Je kent de topografie van de wateren in Nederland. • Je kunt uitleggen hoe de rivieren het Nederlandse landschap hebben opgebouwd. • Je kunt uitleggen hoe de zee het Nederlandse landschap heeft opgebouwd. • Je kunt uitleggen hoe er grote gebieden met veen in het Nederlandse landschap ontstonden. • Je kunt beschrijven wat een polder is en hoe die werkt. • Je kunt uitleggen hoe, waar en waarom mensen in Nederland polders hebben aangelegd. • Je kunt verschillende polders op kaarten en foto's herkennen. • Je kunt uitleggen hoe het natuurlijke broeikaseffect werkt. • Je kunt het verschil uitleggen tussen het natuurlijke en het versterkte broeikaseffect. • Je kunt twee broeikasgassen noemen. • Je kunt beschrijven door welke menselijke activiteiten er meer broeikasgassen in de atmosfeer komen. • Je kunt gevolgen beschrijven van het versterkte broeikaseffect in de wereld en in Nederland.
5	Praktische Opdracht Duinenproject *Theorie:* • Je kent de factoren die de hoogte en de kracht van golven bepalen.

	• Je weet waarom sommige golven de kust opbouwen en andere golven de kust afbreken. • Je weet hoe een aanslibbingskust wordt gevormd. • Je kan benoemen hoe drinkwater wordt gezuiverd, welke rol De Kwal hierin speelt en welke rol de duinen spelen in het zuiveren van drinkwater. • Je kan beschrijven hoe de mens invloed heeft op het duinlandschap en hoe je dit terug ziet in het duingebied. *Praktijk* • Samenwerken • Plannen • Taken verdelen • Werken met de computer *Begrippen:* aanslibbingskust, afbraakkust, branding, golf, klifkust, kustduin, strandwal, zandbank
6	Par 3.1 t/m 3.4 • Je kent de topografie van de wateren in Nederland. • Je kunt uitleggen hoe de rivieren het Nederlandse landschap hebben opgebouwd. • Je kunt uitleggen hoe de zee het Nederlandse landschap heeft opgebouwd. • Je kunt uitleggen hoe er grote gebieden met veen in het Nederlandse landschap ontstonden. • Je kunt beschrijven wat een polder is en hoe die werkt. • Je kunt uitleggen hoe, waar en waarom mensen in Nederland polders hebben aangelegd. • Je kunt verschillende polders op kaarten en foto's herkennen. • Je kunt uitleggen hoe het natuurlijke broeikaseffect werkt. • Je kunt het verschil uitleggen tussen het natuurlijke en het versterkte broeikaseffect. • Je kunt twee broeikasgassen noemen. • Je kunt beschrijven door welke menselijke activiteiten er meer broeikasgassen in de atmosfeer komen. • Je kunt gevolgen beschrijven van het versterkte broeikaseffect in de wereld en in Nederland. • Je kunt uitleggen wat het verschil is tussen adaptatie en mitigatie. • Je kunt voorbeelden geven van mitigatie. • Je kunt uitleggen hoe energiebesparing en energietransitie helpen om minder broeikasgassen uit te stoten. • Je kunt voorbeelden geven van adaptatie op het platteland en in de steden. • Je kunt voorbeelden geven van adaptatie in de landbouw. • Je kunt uitleggen wat de Zuiderzeewerken zijn en waarom ze zijn aangelegd. • Je kunt uitleggen wat het Deltaplan is en waarom het is uitgevoerd.

	• Je kunt uitleggen wat kustlijnverkorting is en waarom dat handig is om je te beschermen tegen de zee. • Je kunt uitleggen waarom het nodig is om extra maatregelen te nemen om de kust en het rivierengebied in de toekomst te beschermen tegen water. • Je kunt vier maatregelen beschrijven die de kust veiliger maken en deze herkennen op beelden. • Je kunt uitleggen waarom rivieren in Nederland meer ruimte nodig hebben. • Je kunt vier maatregelen beschrijven die de rivieren veiliger maken en deze herkennen op beelden.

Biologie

LEERJAAR	**2**
NIVEAU	**mavo**

TOETSEN

Toets-Nummer	Periode	Vorm	Onderwerp	Duur	Weging & (% PTA)	Toetsweek
1	1	ST	SO Thema 1, basisstof 1 t/m 3	20	1	nee
2	1	ST	PW Thema 1, basisstof 1 t/m 5	40	2	nee
3	2	ST	PW Thema 2, basisstof 1 t/m 5	40	2	nee
4	3	ST	SO Thema 3, basisstof 1 t/m 3	20	1	nee
5	3	ST	PW Thema 3, basisstof 1 t/m 6	40	3	nee
6	4	ST	PW Thema 4, basisstof 1 t/m 8	40	2	nee
7	4	PO	Duinproject	-	1	nee
8	4	CT	PW Thema 5 Basisstof 1 t/m 3 +6	40	3	ja

LEERDOELEN

Toets-nummer	Leerdoelen (10-15 per toets)
1	• Je kunt uitleggen dat planten bij de fotosynthese energie vastleggen in glucose. • Je kunt uitleggen dat bij de afbraak van glucose die energie weer vrijkomt. • Je kunt het verband beschrijven tussen verbranding in je lichaam en lichamelijke inspanning. • Je weet dat voor verbranding zuurstof nodig is en dat koolstofdioxide ontstaat. • Je kunt de delen van het ademhalingsstelsel benoemen met hun kenmerken en functies.
2	• Je kunt uitleggen dat planten bij de fotosynthese energie vastleggen in glucose. • Je kunt uitleggen dat bij de afbraak van glucose die energie weer vrijkomt. • Je kunt het verband beschrijven tussen verbranding in je lichaam en lichamelijke inspanning. • Je weet dat voor verbranding zuurstof nodig is en dat koolstofdioxide ontstaat. • Je kunt de delen van het ademhalingsstelsel benoemen met hun kenmerken en functies. • Je kunt de werking van de longblaasjes beschrijven. • Je kunt beschrijven hoe een inademing en een uitademing tot stand komen. • Je kunt uitleggen wat je zelf kunt doen om je luchtwegen gezond te houden. • Je kunt beschrijven wat hooikoorts is.
3	• Je kunt de functies van voedingsstoffen en voedingsvezel in voedingsmiddelen noemen. • Je kunt zes groepen voedingsstoffen noemen met hun functies en kenmerken. • Je kunt de functie van vertering, verteringssappen en enzymen beschrijven. • Je kunt de delen van een gebit noemen met hun functie. • Je kunt de werking en functie van de darmperistaltiek beschrijven. • Je kunt de functies en kenmerken van de delen van het verteringsstelsel noemen. • Je kunt de verteringssappen noemen met hun functies. • Je kunt met de Schijf van Vijf adviezen voor een gezonde voeding geven. • Je weet wat een gezond gewicht is en welke keuzes daaraan kunnen bijdragen. • Je kunt mogelijke oorzaken en gevolgen van eetstoornissen noemen en enkele voorbeelden geven. • Je kunt manieren beschrijven om voedselbederf tegen te gaan.
4	• Je kunt de bestanddelen van bloed noemen met hun kenmerken en functies. • Je kunt drie typen bloedvaten noemen met hun kenmerken en functies. • Je kunt in het bloedvatenstelsel van de mens slagaders en aders benoemen. • Je kunt de kleine en grote bloedsomloop onderscheiden met hun functies.

	• Je kunt de delen van het hart en de aansluitende bloedvaten noemen met hun kenmerken en functies. • Je kunt beschrijven hoe een hartslag verloopt.
5	• Je kunt de bestanddelen van bloed noemen met hun kenmerken en functies. • Je kunt drie typen bloedvaten noemen met hun kenmerken en functies. • Je kunt in het bloedvatenstelsel van de mens slagaders en aders benoemen. • Je kunt de kleine en grote bloedsomloop onderscheiden met hun functies. • Je kunt de delen van het hart en de aansluitende bloedvaten noemen met hun kenmerken en functies. • Je kunt beschrijven hoe een hartslag verloopt. • Je kunt de delen van de nieren en urinewegen noemen met hun kenmerken en functies. • Je kunt beschrijven hoe antistoffen bescherming bieden tegen infecties. • Je kunt beschrijven op welke manieren immuniteit kan ontstaan. • Je kunt omschrijven wat er aan de hand is bij een allergie. • Je kunt aangeven hoe je je hart en bloedvaten gezond kunt houden.
6	• Je kunt uitleggen welke organen tot het voorplantingsstelsel behoren. • Je kunt de delen van de geslachtsorganen van een man en een vrouw noemen, inclusief de overeenkomsten en verschillen. • Je kunt primaire geslachtskenmerken noemen. • Je kunt uitleggen wat de functie is van hormonen. • Je kunt de lichamelijke en geestelijke veranderingen in de puberteit beschrijven. • Je kunt uitleggen hoe zaadcellen en eicellen worden gevormd. • Je kunt de menstruatiecyclus beschrijven. • Je kunt de kenmerken van zaadcellen en eicellen noemen. • Je kunt beschrijven hoe bevruchting bij de mens verloopt. • Je kunt beschrijven hoe een zwangerschap verloopt. • Je kunt uitleggen wat prenataal onderzoek is en hiervan voorbeelden noemen. • Je kunt benoemen hoe gender en geaardheid kunnen verschillen. • Je kunt omschrijven wat onder seksualiteit wordt verstaan. • Je kunt benoemen hoe je wensen en grenzen kunt bewaken en respecteren in een seksuele relatie. • Je kunt enkele soa’s noemen en uitleggen hoe je die kunt voorkomen. • Je kunt enkele methoden voor geboorteregeling noemen en hun werking uitleggen. • Je kunt andere manieren noemen om zwangerschap te voorkomen. • Je kunt beschrijven hoe een bevalling verloopt.
7	• Je hebt deelgenomen aan het duinproject

	• Je kunt planten en determineren met behulp van een app • Je kunt een verslag schrijven met de resultaten die je in het duin hebt gevonden.
8	• Je kunt benoemen dat alle cellen van je lichaam dezelfde erfelijke informatie bevatten. • Je kunt omschrijven wat het genotype en het fenotype zijn. • Je kunt uitleggen dat cellen alleen de erfelijke informatie gebruiken die ze nodig hebben. • Je kunt uitleggen hoe elk van de ouders 50% van de chromosomen levert. • Je kunt aangeven dat bij mensen het geslacht wordt bepaald door de geslachtschromosomen. • Je kunt uitleggen hoe door geslachtelijke voortplanting variatie in genotypen ontstaat. • Je kunt omschrijven wat een mutatie is. • Je kunt omschrijven wat kanker is. • Je kunt enkele DNA-technieken in de biotechnologie beschrijven.

Drama

LEERJAAR	**2**
NIVEAU	**mavo**

TOETSEN

Toets-Nummer	Periode	Vorm	Onderwerp	Duur	Weging & (% PTA)	Toetsweek
1	1	PO	Basisvaardigheden spel	90	2	nee
2	1	PO	Status	90	2	nee
3	2	PO	Geloofwaardig spel	90	2	nee
4	2	SO	Theatrale begrippen	45	1	nee
5	2	PO	Werken met tekst	90	2	nee

LEERDOELEN

Toets-nummer	Leerdoelen (10-15 per toets)
1	De leerling weet wat de kenmerken van een scène zijn (spelgegevens (5 w's), begin-midden- eind, conflict) en kan in een groepje een scène presenteren. De leerling leert wat fysiek en mimiek is en kan dat inzetten in een scène. De leerling leert een eigen smaak te ontwikkelen en kan dat op schrift formuleren.
2	De leerling kent het verschil tussen hoge en lage status en weet dat zelf te gebruiken in een scène. In samenwerking met één of twee anderen wordt een scène over status gepresenteerd, waarin het belangrijk is dat de leerling in de scène langzaam kan wisselen van hoog naar laag of andersom.
3	De leerling weet wat emoties zijn en kent de vier basisemoties en afgeleiden daarvan. In een scène worden verschillende emoties gespeeld op een geloofwaardige manier. De leerling weet wat incasseren is en een handeling. De leerling laat incasseren en een handeling zien in de presentatie over emoties. Leerlingen leren kritisch te kijken naar andere scènes en weten wat positieve feedback is. De leerlingen kunnen tips en tops over elkaars scènes benoemen.
4	Aan de hand van een korte video kan de leerling vragen beantwoorden over de begrippen: de kenmerken van een scène, over emotie en over status. Een leerling moet heldere informatie over een zelfverzonnen scène kunnen geven.
5	De leerling leert te werken met bestaande toneelteksten en leert de begrippen monoloog, dialoog en belangen van de personages. De leerling maakt een eigen scène naar aanleiding van een tekst, zoals een liedtekst of toneeltekst, waarin deze begrippen terugkomen en presenteert dat met een groepje.

Duits

LEERJAAR	**2**
NIVEAU	**mavo**

TOETSEN

Toets-Nummer	Periode	Vorm	Onderwerp	Duur	Weging	Toetsweek
1	1	ST	K1 Kennistoets schriftelijk	45	2	nee
2	1	ST	K2 Kennistoets schriftelijk	45	2	nee
3	2	ST	K3 Kennistoets schriftelijk	45	3	nee
4	2	KLT	Goethe A1 Luistervaardigheid audio/ schriftelijk	25	3	nee
5	3	ST	K4 Kennistoets i.c.m. schrijfvaardigheid	45	2	nee
6	3	MT	K1 t/m K5 Spreekvaardigheid groepswerk	10	3	nee
7	4	PO	Mediadossier	aantal weken	3	nee
8	4	ST	Leesvaardigheid schriftelijk	45	2	ja

LEERDOELEN

Toets-nummer	Leerdoelen (10-15 per toets)

1	• Je kunt jezelf voorstellen.
	• Je kent de woordenschat en Sprachmittel van het thema “ik”. Je kunt deze in zinnen gebruiken.
	• Je kunt de grammatica toepassen:
	  ○ persoonlijk voornaamwoord.;
	  ○ sein t.t.;
	  ○ vragend voornaamwoord.

2	• Je kunt over je familie en vrienden vertellen en ze voorstellen.
	• Je kent de woordenschat, Sprachmittel en Schreibmittel. Je kunt deze in zinnen gebruiken.
	• Je kunt de grammatica toepassen:
	  ○ pers. voornaamwoord;
	  ○ haben en sein t.t.;
	  ○ vragend voornaamwoord.

3	• Je kunt over school vertellen. • Je kent de woordenschat, Sprachmittel en Schreibmittel van het thema “school”. Je kunt deze in zinnen gebruiken. • Je kunt de grammatica toepassen: ○ geslacht en meervoud van zelfstandige naamwoorden.
4	• Je kunt de hoofdpunten van eenvoudige mededelingen in bijvoorbeeld een nieuwsbericht of voicemail begrijpen. • Je kunt de hoofdpunten in een kort gesprek tussen bekenden begrijpen. • Je kunt de hoofdpunten in alledaagse korte gesprekken in een winkel of aan de telefoon begrijpen.

5	• Je kunt dieren beschrijven.
	• Je kunt over je huisdier of lievelingsdier een schrijfopdracht schrijven.
	• Je kent de woordenschat, Sprachmittel en Schreibmittel van K4 en je kunt deze in zinnen gebruiken.
	• Je kunt de grammatica toepassen:
	  ○ werkwoorden tegenwoordige tijd;
	  ○ werkwoorden stam sisklank;
	  ○ voltooid deelwoord zwakke en sterke werkwoorden.

6	• Je kunt over jezelf, je familie, school en je huisdier of lievelingsdier vertellen. • Je kunt eten en drinken bestellen. • Je kunt over eten en drinken praten.

	• Je kent de woordenschat, Sprachmittel en Schreibmittel van Kapitel 1 t/m 4. • Je kent de woordenschat en Sprachmittel van Kapitel 5. • Je kunt de volgende klanken juist uitspreken: sisklanken (z, s, ß); Umlaute (ä, ü, ö, äu); sch, sp, st; Ich-Ach-Laut.
7	• Je kunt verslag uitbrengen van jouw literaire ontwikkeling. Voorbeelden: artikelen, boekjes, luisterfragmenten, film etc.
8	• Je kunt na het lezen van een tekst vragen beantwoorden en leesstrategieën toepassen.

Economie

LEERJAAR	**2**
NIVEAU	**mavo**

TOETSEN

Toets-Nummer	Periode	Vorm	Onderwerp	Duur	Weging & (% PTA)	Toetsweek
1	1	PO	Arbeidsmarkt: Vacature opdracht	-	2	n.v.t.
2	1	PW	Hoofdstuk 1: Wat is economie?	45	2	nee
3	2	PW	Hoofdstuk 2: Hoe ga je met geld om?	45	2	nee
4	2	PW	Hoofdstuk 4: Wat levert productie op?	45	2	nee
5	3	PO	Reclame	-	1	n.v.t.
6	4	PW	Hoofdstuk 5: Is handel iets voor jou?	45	1	nee
7	4	PW	Hoofdstuk 6: Wat doet de overheid?	45	2	ja

LEERDOELEN

Toets-nummer	Leerdoelen (10-15 per toets)
1	**Arbeidsmarkt vacatureopdracht (PO H3)** • Je kunt het verschil uitleggen tussen een werkgever en een werknemer • Je weet wat de arbeidsmarkt is en hoe je op een vacature kunt solliciteren. • Je kent het verschil tussen een deeltijdbaan en een voltijdbaan. • Je weet wat een arbeidsovereenkomst en wat een proeftijd is. • Je kunt het verschil tussen een vaste baan en een tijdelijke baan uitleggen • Je weet voor wie een cao geldt en wat erin geregeld is
2	**Wat is economie?** • Je kunt uitleggen waar economie over gaat • Je kunt voorbeelden geven van wat jijzelf met de economie te maken hebt • Je weet getallen op de juiste manier afronden • Je kunt uitleggen hoe bedrijven en de overheid met de economie te maken hebben • Je weet hoe je een geldbedrag op de juiste manier kunt noteren en uitspreken • Je kunt beschrijven hoe geld is ontstaan • Je kunt onderscheid maken tussen chartaal en giraal geld • Je kunt beschrijven hoe je met verschillende soorten geld kunt betalen • Je weet hoe je een nieuw saldo op je rekening kunt uitrekenen • Je kan uitleggen wat voor behoeften je kunt hebben • Je kunt met voorbeelden uitleggen waardoor mensen verschillende behoeften hebben • Je weet hoe je het verschil tussen goederen en diensten kunt uitleggen • Je kunt uitleggen hoe je in je behoeften kunt voorzien • Je weet hoe je met een percentage een getal kunt uitrekenen • Je kunt voorbeelden geven hoe je aan productinformatie komt • Je kunt uitleggen hoe consumentenorganisaties jou kunnen helpen • Je kunt voorbeelden geven hoe de overheid jou als consument helpt • Je kunt uitleggen wat je aan garantie hebt • Je weet hoe je een gemiddelde kunt berekenen
3	**Hoe ga je met geld om?** • Je weet in welke soort inkomen je kunt hebben.

	• Je weet welke groepen uitgaven er zijn. • Je weet hoe je bedragen omrekent van week naar maand en omgekeerd. • Je weet hoe je een begroting van je inkomsten en uitgaven maakt. • Je weet welke drie functies geld kan hebben. • Je weet welke drie redenen er zijn om te sparen. • Je weet wat rente is bij sparen. • Je kunt rente berekenen die je op een spaarrekening ontvangt. • Je weet welke redenen je kunt hebben om geld te lenen. • Je weet hoe een bank geld uitleent. • Je kunt de kosten van een lening berekenen. • Je kunt een percentage berekenen. • Je weet waarom je een verzekering afsluit. • Je kunt voorbeelden noemen van verplichte en vrijwillige verzekeringen. • Je weet wat de premie en de polis van een verzekering zijn een waar ze voor dienen • Je weet wat het gevolg is als je een eigen risico voor een schadevergoeding.
4	**Wat levert productie op?** • Je weet wat produceren is. • Je weet wat een bedrijfskolom is en hoe bedrijven waarde toevoegen. • Je weet wat productiefactoren zijn en de drie productiefactoren noemen. • Je kunt de kostprijs per product uitrekenen • Je weet wat milieuschade is en je kunt vier voorbeelden noemen. • Je weet wat het verschil is tussen bedrijfskosten en maatschappelijke kosten. • Je weet wat negatieve externe effecten zijn en hoe bedrijven duurzaam kunnen produceren. • Je kunt uitleggen wat het nut is van recycling en een kringloopeconomie. • Je weet wat negatieve externe effecten zijn en hoe bedrijven duurzaam kunnen produceren. • Je weet wat het verschil is tussen een lineaire economie en een kringloopeconomie. • Je weet wat investeren is. • Je weet hoe je de afschrijving berekent. • Je weet wat het verschil is tussen mechanisering, robotisering en automatisering. • Je weet wat arbeidsproductiviteit is. • Je kunt uitleggen wat een ondernemer is. • Je kunt uitleggen wat het verschil is tussen arbeidsintensief en kapitaalintensief produceren. • Je weet wat afzet en omzet is en je kunt de omzet berekenen.

	• Je weet wat winst is en hoe je deze berekent.
5	**Reclameopdracht supermarkt** • Je kunt uitleggen wat het verschil is tussen basisbehoeften en overige behoeften. • Je weet dat je met goederen en diensten in je behoeften kunt voorzien. • Je kunt een geldbedrag op de juiste manier noteren. • Je kent het verschil tussen consumeren en zelfvoorziening. • Je weet waardoor we verschillende behoeften hebben en hoe we beïnvloed worden bij onze keuzes. • Je kent het verschil tussen commerciële en ideële reclame • Je kunt voorbeelden geven van reclamemedia.
6	**Is handel iets voor jou?** • Je weet wat vraag en aanbod is en hoe dit kan veranderen • Je weet welke rol vraag en aanbod spelen op de prijzen op de markt. • Je kunt uitleggen dat er sociale en commerciële invloed is op wat je koopt • Je kunt voorbeelden geven van wat bedrijven doen om meer te verkopen. • Je weet wat de inkoopprijs is. • Je weet hoe je met de brutowinstopslag de verkoopprijs berekent. • Je weet hoe je rekening houdt met andere aanbieders. • Je weet wat de verschillen zijn tussen verkoop in winkels en online. • Je weet wat btw is. • Je kunt uitleggen dat een winkelier niets verdient aan btw. • Je weet hoe je de consumentenprijs berekent. • Je weet hoe je terugrekent van de consumentenprijs naar de verkoopprijs. • Je weet wat het verschil is tussen inkoopprijs en inkoopwaarde. • Je weet hoe je de brutowinst berekent. • Je weet hoe je rekening houdt met je bedrijfskosten. • Je weet hoe je de uiteindelijke winst berekent. • Je weet wat nettowinst is en hoe je deze berekent.
7	**Wat doet de overheid?** • Je weet wat de overheid is. • Je weet wat de gemeente voor jou kan doen. • Je weet welke taken de provincie heeft. • Je weet wat de rijksoverheid doet. • Je weet wat bedoeld wordt met collectieve voorzieningen.

	• Je weet wat sociale zekerheid is. • Je weet waarom er sociale premies op je loon worden ingehouden. • Je weet wat het verschil is tussen de particuliere en de collectieve sector. • Je weet wat het verschil is tussen direct en indirecte belastingen. • Je weet welke overeenkomsten en verschillen er zijn tussen inkomstenbelasting en loonbelasting. • Je weet wat subsidie en accijns is. • Je weet welke andere inkomsten de overheid heeft. • Je weet wat de rijksbegroting is. • Je kunt uitleggen wat de miljoenennota en de rijksbegroting met elkaar te maken hebben. • Je weet wat het verschil is tussen een begrotingstekort en een begrotingsoverschot.

Engels

LEERJAAR	**2**
NIVEAU	**mavo**

TOETSEN

Toets-Nummer	Periode	Vorm	Onderwerp	Duur	Weging & (% PTA)	Toetsweek
1	1	ST	Unit 1-toets: woordenschat, grammatica, zinnen en onregelmatige werkwoorden.	45	2	nee
2	1	ST	Leesvaardigheid	45	2	nee
3	2	KLT	Kijk- en luistertoets	45	2	nee
4	2	ST	Unit 2-3 toets: woordenschat, grammatica, zinnen en onregelmatige werkwoorden.	45	2	nee
5	3	MT	Individuele presentatie	5	1	nee
6	3	ST	Schrijftoets (door docent gekozen onderwerp)	45	2	nee
7	4	ST	Unit 4-5 toets: woordenschat, grammatica, zinnen en onregelmatige werkwoorden.	45	2	nee
8	4	ST	Leesvaardigheid	45	2	nee

LEERDOELEN

Toets-nummer	Leerdoelen (10-15 per toets)
1	• one en ones correct gebruiken • de present continuous correct gebruiken • correcte zinsvolgorde toepassen (plaats en tijd) • must en mustn't correct gebruiken • woordenschat van Unit 1 begrijpen en toepassen • juiste grammaticale vormen herkennen • zinnen correct aanvullen • basiswoordenschat correct vertalen • eenvoudige, correcte zinnen schrijven
2	• de hoofdgedachte van een tekst begrijpen • specifieke informatie uit een tekst halen • het doel van een tekst herkennen • woordenschat afleiden uit de context • juiste antwoorden kiezen op basis van de tekst • antwoorden onderbouwen met informatie uit de tekst
3	• de hoofdgedachte van gesproken teksten begrijpen • specifieke informatie herkennen • belangrijke details identificeren • korte gesprekken en fragmenten volgen • alledaags gesproken Engels begrijpen (bijv. instructies, dialogen) • betekenis afleiden uit context (intonatie, sleutelwoorden) • juiste antwoorden kiezen op basis van audiofragmenten
4	• vergelijkingen correct gebruiken (-er, -est, more, most) • much en many correct gebruiken • de past simple correct gebruiken • de past continuous correct gebruiken • past simple en past continuous combineren • onregelmatige werkwoorden correct gebruiken • woordenschat van Units 2–3 begrijpen en toepassen

	• grammatica in context herkennen • zinnen correct aanvullen
5	• een korte, gestructureerde presentatie geven • 2–3 minuten spreken • spreken zonder aantekeningen • passende woordenschat gebruiken • duidelijk en verstaanbaar spreken • basisgrammatica correct toepassen • bij het onderwerp blijven • ideeën in het Engels verwoorden
6	• een korte, gestructureerde tekst schrijven • ideeën logisch ordenen • duidelijke en volledige zinnen schrijven • basisgrammatica correct toepassen • passende woordenschat gebruiken • binnen de woordlimiet schrijven (140–160 woorden) • correcte spelling en interpunctie gebruiken • een duidelijk begin en einde schrijven
7	• woordenschat van Units 4–5 begrijpen en toepassen • grammaticale structuren herkennen • zinnen correct aanvullen • woordenschat in context gebruiken • basiswoordenschat vertalen • correcte en incorrecte zinnen herkennen • grammatica toepassen in korte opdrachten
8	• de hoofdgedachte van langere teksten begrijpen • belangrijke informatie vinden • tekststructuur herkennen • betekenis afleiden uit context • kerninformatie identificeren • vragen beantwoorden met behulp van de tekst

Frans

LEERJAAR	**2**
NIVEAU	**mavo**

TOETSEN

Toets-Nummer	Periode	Vorm	Onderwerp	Duur	Weging & (% PTA)	Toetsweek
1	1	ST	C'était comment?	30	1	nee
2	1	ST	Thème 1: Quoi ! Tu manges ça ?	45	2	nee
3	2	ST	Leesvaardigheid	45	2	nee
4	2	ST	Thème 2: Rester cool à l'école	45	2	nee
5	3	KLT	Luistertoets: Thème 1 + 2	30	2	nee
6	3	ST	Thème 3: oh, ces événements	45	2	nee
7	4	MT	Spreekvaardigheid: thème 1 + 2 + 3 (vlog)	-	2	nee
8	4	ST	Thème 4: Ça bouge!	45	2	nee
9	4	PO	Praktische opdracht	-	1	nee
10	4	ST	Leesvaardigheid + vocabulairelijst	45	2	ja

LEERDOELEN

Toets-nummer	Leerdoelen
1	• Je herhaalt de belangrijkste stof uit klas 1 en breidt deze uit met nieuwe woorden passend bij klas 2.
2	• Je kunt iets te eten en drinken bestellen. • Je kunt vertellen wat je graag eet. • Je kunt aangeven welke boodschappen je nodig hebt.
3	• Je kunt informatie halen uit teksten over eten.
4	• Je kunt iets vertellen over activiteiten op en buiten school. • Je kunt zeggen hoe laat het is. • Je kunt een presentatie geven over je school.
5	• Je kunt de eetbestellingen herkennen • Je kunt de boodschappen van de boodschappenlijst herkennen • Je kunt de kloktijden herkennen • Je kunt de buitenschoolse activiteiten herkennen
6	• Je kunt zeggen welke evenementen je wel/niet leuk vindt. • Je kunt de weg vragen en routeaanwijzingen geven. • Je kunt verslag uitbrengen van een evenement.
7	• Je kunt iemand interviewen en antwoord geven op gestelde vragen.
8	• Je kunt vertellen over jouw sport. • Je kunt argumenten geven in een debat. • Je kunt een enquête invullen en resultaten met elkaar vergelijken.
9	• Praktische opdracht bestaande uit verschillende onderdelen.
10	• Je beschikt over de woordkennis die hoort bij eind leerjaar 2.

OPMERKINGEN

Bij elke toets wordt van de leerling verwacht dat de door de docent gegeven aantekeningen ook worden geleerd, naast de stof uit het boek.

Geschiedenis

LEERJAAR	**2**
NIVEAU	**mavo/havo**

TOETSEN

Toets-Nummer	Periode	Vorm	Onderwerp	Duur	Weging & (% PTA)	Toetsweek
1	1	SO	Industriële Revolutie	45	1	nee
2	2	PW	Industriële Revolutie en Staatsinrichting	45	2	nee
3	2	SO	Eerste Wereldoorlog	45	1	nee
4	3	PW	Interbellum	45	2	nee
5	4	PO	Tweede Wereldoorlog	45	1	nee
6	4	PW	Tweede Wereldoorlog	45	2	ja

LEERDOELEN

Toets-nummer	Leerdoelen
1	• Je kunt uitleggen waarom huisnijverheid verdween toen er fabrieken kwamen. • Je kunt vier oorzaken noemen van de industrialisatie in Groot-Brittannië en beschrijven wanneer deze in Nederland begon. • Je kunt uitleggen wat kapitalisme is en ten minste vier andere gevolgen noemen van de industrialisatie in de 19e eeuw. • Je kunt de werk- en leefomstandigheden van arbeiders beschrijven. • Je kunt de werk- en leefomstandigheden van de gegoede burgerij en de middenklasse beschrijven. • Je kunt een belangrijk economisch idee en een belangrijk politiek idee noemen van liberalen in de 19e eeuw. • Je kunt beschrijven wat verschillende groepen deden om de arbeiders en armen te helpen. • Je kunt uitleggen wat socialisten wilden veranderen aan de samenleving en hoe ze dat wilden doen. • Je kunt uitleggen door welke twee ontwikkelingen er aan het einde van de 19e eeuw sociale wetten kwamen.
2	• Je kunt beschrijven wat verschillende groepen deden om de arbeiders en armen te helpen. • Je kunt uitleggen wat socialisten wilden veranderen aan de samenleving en hoe ze dat wilden doen. • Je kunt uitleggen door welke twee ontwikkelingen er aan het einde van de 19e eeuw sociale wetten kwamen. • Je kunt uitleggen wat er in het bestuur van Nederland veranderde door de grondwet van 1848. • Je kunt uitleggen wat feministen wilden veranderen aan de samenleving. • Je kunt beschrijven dat Nederland steeds democratischer werd. • Je kunt uitleggen dat Nederland een parlementaire democratie is. • Je kunt met vier voorbeelden uitleggen dat je op verschillende manieren je stem kunt laten horen. • Je kunt drie verschillende politieke stromingen noemen. • Je kunt uitleggen hoe wordt bepaald wie er in de Tweede Kamer komt. • Je kunt uitleggen waarom politieke partijen in Nederland altijd moeten samenwerken. • Je kunt uitleggen wat de taken van de regering en het parlement zijn.
3	• Je kunt uitleggen hoe het dagelijks leven in de 19e eeuw veranderde door allerlei uitvindingen. • Je kunt met een voorbeeld uitleggen wat nationalisme is. • Je kunt met twee voorbeelden uitleggen dat nationalisme leidde tot spanningen en nieuwe grenzen in Europa. • Je kunt beschrijven dat er in de 19e eeuw Europese wereldrijken ontstonden. • Je kunt de Nederlandse koloniën noemen en uitleggen hoe Nederlands-Indië ontstond. • Je kunt vier oorzaken van het modern imperialisme noemen en beschrijven welke rol racisme daarbij speelde. • Je kunt uitleggen wat vier oorzaken van de Eerste Wereldoorlog waren, en hoe het een wereldoorlog werd.

	• Je kunt beschrijven hoe de Eerste Wereldoorlog verliep in het oosten en in het westen. • Je kunt twee redenen noemen waarom Duitsland de Eerste Wereldoorlog verloor.
4	• Je kunt drie oorzaken van de Russische Revolutie noemen. • Je kunt uitleggen wat de communisten veranderden in de economie en in de samenleving in Rusland. • Je kunt met drie voorbeelden uitleggen dat de Sovjet-Unie een onvrij land was. • Je kunt vier maatregelen noemen waarmee Duitsland na de Eerste Wereldoorlog gestraft werd. • Je kunt vier kenmerken van het fascisme noemen. • Je kunt uitleggen dat de Verenigde Staten in de jaren 1920 een consumptiemaatschappij en een vrijemarkteconomie waren. • Je kunt twee gevolgen noemen van de economische crisis in de Verenigde Staten. • Je kunt uitleggen dat de crisis in de Verenigde Staten ook gevolgen had voor mensen in Europa. • Je kunt uitleggen waarom na 1929 de populariteit van het fascisme en het communisme in Europa groeide.
5	• Je kunt uitleggen waarom veel Duitsers op de NSDAP stemden en hoe Hitler alle macht kreeg. • Je kunt met drie voorbeelden uitleggen dat Duitsland na 1933 een totalitaire staat werd. • Je kunt twee voorbeelden noemen waaruit blijkt dat Hitler vanaf 1933 aanstuurde op een oorlog. • Je kunt beschrijven wanneer en hoe de Tweede Wereldoorlog in Europa begon en hoe de oorlog tot 1943 voor Duitsland verliep. • Je kunt beschrijven wanneer en hoe de Tweede Wereldoorlog in Azië begon en hoe de oorlog in het begin voor Japan verliep. • Je kunt beschrijven hoe Duitsland en Japan verslagen werden. • Je kunt uitleggen wat antisemitisme is en wat de rassenleer inhield. • Je kunt beschrijven hoe de vervolging van Joden door de nazi's verliep. • Je kunt beschrijven hoe de vervolging van Joden in Nederland verliep. • Je kunt beschrijven hoe Nederland bezet werd en na vijf jaar bevrijd werd. • Je kunt een gevolg van de Duitse bezetting noemen op het gebied van politiek, economie en cultuur. • Je kunt uitleggen of iets een voorbeeld is van aanpassing, van verzet of van collaboratie.
6	• Je kunt uitleggen waarom veel Duitsers op de NSDAP stemden en hoe Hitler alle macht kreeg. • Je kunt met drie voorbeelden uitleggen dat Duitsland na 1933 een totalitaire staat werd. • Je kunt twee voorbeelden noemen waaruit blijkt dat Hitler vanaf 1933 aanstuurde op een oorlog. • Je kunt beschrijven wanneer en hoe de Tweede Wereldoorlog in Europa begon en hoe de oorlog tot 1943 voor Duitsland verliep. • Je kunt beschrijven wanneer en hoe de Tweede Wereldoorlog in Azië begon en hoe de oorlog in het begin voor Japan verliep.

	• Je kunt beschrijven hoe Duitsland en Japan verslagen werden. • Je kunt uitleggen wat antisemitisme is en wat de rassenleer inhield. • Je kunt beschrijven hoe de vervolging van Joden door de nazi's verliep. • Je kunt beschrijven hoe de vervolging van Joden in Nederland verliep. • Je kunt beschrijven hoe Nederland bezet werd en na vijf jaar bevrijd werd. • Je kunt een gevolg van de Duitse bezetting noemen op het gebied van politiek, economie en cultuur. • Je kunt uitleggen of iets een voorbeeld is van aanpassing, van verzet of van collaboratie.

Kunst beeldende vorming

LEERJAAR	**2**
NIVEAU	**mavo**

TOETSEN

Toets-Nummer	Periode	Vorm	Onderwerp	Duur	Weging	Toetsweek
1	1	PO	2D: verbeelding, compositie (Kaft)	-	1	nee
2	1	PO	2D: Ruimte (lijnperspectief), warm/koud-contrast	-	2	nee
3	2	PO	2D: symmetrisch/asymmetrisch, patronen, ritme, herhaling	-	2	nee
4	2	PO	2D: En face, en profil, mimiek en emotie	-	2	nee
5	3	PO	3D: Vorm, textuur	-	3	nee
6	3	PO	3D: boetseren	-	3	nee
7	4	PO	3D: stileren, construeren (ruimtelijk)	-	3	nee
8	4	PO	Map	-	1	nee

LEERDOELEN

Toets-nummer	Leerdoelen
1	Collage
2	1-puntsperspectief en/of 2-punstperspectief
3	Stempelen, patronen maken, linoleumdruk
4	Portret (dekkend schilderen), gezichtselementen
5	Papieren kraag: structuur, insnoeren, construeren
6	Klei-opbouw (boetseren, uithollen): torens, glazuur
7	Hout: zagen, schuren, bewerken, opbouwen
8	Organisatie, ordenen, presenteren

Kunst muziek

Lichamelijke opvoeding

LEERJAAR	**2**
NIVEAU	**mavo**

TOETSEN

Toets-Nummer	Periode	Vorm	Onderwerp	Duur	Weging & (% PTA)	Toetsweek
1	1	PO	Doelspel: Voetbal	90	1	nee
2	2	PO	Atletiek: shuttle- run -test	90	1	nee
3	2	PO	Turnen: hurksprong/ steunspringen over/op kast	90	1	nee
4	3	PO	Doelspel: basketbal	90	1	nee
5	3	PO	Turnen: acrogym	90	1	nee
6	3	PO	Atletiek: zeskamp	90	1	nee

LEERDOELEN

Toets-nummer	Leerdoelen (10-15 per toets)
1	**Doelspel – voetbal** Kunnen: • De leerling kan dribbelen en de bal passen/ aannemen naar een medespeler • Introductie van de wreeftrap over grotere afstand naar een medespeler en op het doel • In een overtal situatie de bal in bezit kunnen houden. • De leerling moet een voetbalwedstrijd kunnen scheidsrechteren
2	**Atletiek - shuttle-run-test** Kunnen: • De leerling moet zo lang mogelijk binnen het gevraagde tempo van de shuttlerun mee blijven lopen. • De leerling moet zijn loopsnelheid kunnen aanpassen aan het gevraagde tempo. • De leerling moet in een rechte lijn heen en terug kunnen lopen en keerpunten kunnen maken. Kennen: • De leerling kent zijn eigen maximum/ begrenzing en schaalt af of stopt als hij/ zij het niet meer volhoudt. • De leerling moet de term 'HF max' kennen.
3	**Doelspel - basketbal** Kunnen: • De leerling moet met zowel voorkeurshand als andere hand een specifieke basketbaldribbel kunnen laten zien en een cross-over uit kunnen voeren. • De leerling moet een overheadpass kunnen uitvoeren. • De leerling moet een lay-up vanuit een dribbel kunnen uitvoeren. • De leerling moet een wedstrijd basketbal kunnen fluiten met een tweetal. Kennen: • De leerling kent het principe van 'man to man' spelen in een 5:5 organisatie. • De leerling kent de spelregels (met evt. aanpassingen) van het basketbal: • uit handen trekken mag bij vasthouden volgt de struggle: 1e bal zijkant verloren sprongbal *vrije worpen (2 maal) introductie • *vrije worpen: 2 aanvallers + nemer, 3 verdedigers om en om, rest buiten 3-pnt.lijn (op school 1/3 veld)
4	**Turnen - acrogym en dans** Kunnen:

	• De leerling moet in samenwerking met een groepje leerlingen m.b.v. kijkwijzers een oefening (op muziek) kunnen bedenken en uitvoeren, waarin minimaal 4x twee personen, 3x drie personen, 2x vier personen en 1x zes personen een acrogym-element laten zien. • De leerling moet elk element 3 seconden kunnen vasthouden, dus balans is belangrijk • De leerling moet een choreografie kunnen bedenken en uitvoeren. • De leerlingen moet een dans van 4x8 erbij kunnen uitvoeren. Kennen: • De leerling moet de aandachtspunten voor de acrogym-elementen kennen: • steun op schouders en bekken. • niet op de rug gaan staan. • niet afspringen, maar afstappen. • niet opspringen, maar opstappen. • Geen schoenen.
5	**Turnen - steunsprong: hurksprong** Kunnen: • De leerling moet vanuit een korte aanloop kunnen inspringen naar de plank. • De leerling moet vanaf de plank kunnen kaatsen naar een zweeffase. • De leerling moet vanuit de zweeffase kunnen ophurken met de voeten op de kast(breedte). • De leerling moet een stabiele landing kunnen uitvoeren. • Introductie van het doorhurken waarbij de handen verder op de kast geplaatst worden met een kort steunmoment en er een actievere hurkbeweging gemaakt wordt Kennen: • De leerling moet de verschillen in werking van reuterplank t.o.v. de minitramp kennen. • De leerling is bekend met het verschil tussen kaatsen en springen.
6	**Atletiek - zeskamp** De leerling neemt deel aan een zeskamp en laat daarbij onderstaande onderdelen zien: • 60 meter sprint: de leerling kan uit een startblok starten onder leiding van een starter. • 400 meter loop: De leerling moet zijn kracht leren verdelen over 400 meter en deze afstand zo hard mogelijk kunnen lopen. • Verspringen ○ Weten wat het afzetbeen is. ○ De vier fasen van het verspringen herkennen. ○ Zo snel mogelijk kunnen aanlopen. • Hoogspringen Kunnen:

	○ De leerling moet kunnen bepalen wat afzetbeen en zwaaibeen is. ○ De leerling moet vanuit een 'boogaanloop' van 5 passen naar de afzet kunnen gaan. ○ De leerling moet met de techniek van de Fosburyflop een zo hoog mogelijke hoogte kunnen springen. Kennen: ○ De leerling moet de term 'zwaaibeen' kennen. ○ De leerling moet de term 'Fosburyflop' kennen. • Kogelstoten: De leerling kan een kogel van 3kg met een drie-pas wegstoten. • Speerwerpen ○ De leerling kan als voorbereiding op het speerwerpen, een vortex met een drie-pas aanloop over maximale lengte wegwerpen. ○ Leerling kent het verschil tussen stoten en werpen

Nederlands

LEERJAAR	**2**
NIVEAU	**mavo**

TOETSEN

Toets-Nummer	Periode	Vorm	Onderwerp	Duur	Weging & (% PTA)	Toetsweek
1	1	ST	Spelling en grammatica	40	1	nee
2	1	ST	H. 1 Meer lezen, meer weten, meer kunnen (leesvaardigheid)	40	2	nee
3	2	ST	H. 2 Wat je zegt, ben je zelf (leesvaardigheid)	40	2	nee
4	3	MT/PO	H. 3 Digi-taal: gesprek voeren (blz. 63)	5-10	1	nee
5	4	ST	H. 4 Zonder woorden (leevaardigheid)	40	2	ja
6		ST	Schrijfdossier: elke periode 1 opdracht, samengesteld cijfer		2	nee
7		ST	Fictiedossier: elke periode 1 opdracht		0	nee

LEERDOELEN

Toets-nummer	Leerdoelen (10-15 per toets)
1	• Ik weet wat het onderwerp en de persoonsvorm zijn • Ik kan het onderwerp en de persoonsvorm in een zin vinden. • Ik kan de juiste persoonsvorm in een zin vinden. • Ik kan bepalen of een woord als onderwerp of persoonsvorm gebruikt kan worden. • Ik weet welke vormen er zijn van de persoonsvorm in de tegenwoordige en verleden tijd. • Ik kan de persoonsvorm van een gegeven werkwoord in de tegenwoordige en verleden tijd schrijven. • Ik kan in een zin de juiste vorm van de persoonsvorm in de tegenwoordige en verleden tijd schrijven. • Ik weet hoe je de persoonsvorm van zwakke en sterke werkwoorden in de verleden tijd schrijft. • Ik weet wat een voltooid deelwoord is. • Ik kan in een zin het juiste voltooid deelwoord schrijven.
2	• Ik weet wat het onderwerp en de hoofdgedachte van een tekst is. • Ik kan het onderwerp en de hoofgedachte van een tekst herkennen. • Ik kan bepalen welk onderwerp en welke hoofdgedachte het beste passen bij een gegeven tekst. • Ik kan zelf een zin maken die de hoofdgedachte van een tekst weergeeft. • Ik weet hoe ik de betekenis van woorden kan opzoeken in een woordenboek • Ik kan bepalen welk zoekwoord bij een moeilijk woord hoort en ik kan informatie in een woordenboek begrijpen.
3	• Ik weet welke verschillende tekstsoorten er zijn. • Ik kan de kenmerken van tekstsoorten herkennen. • Ik weet wat de kenmerken van informerende en waarderende teksten zijn. • Ik kan de kenmerken en doelen van informerende en waarderende teksten herkennen. • Ik kan uitleggen waarom een tekst een bepaald doel heeft.
4	• Ik weet hoe je op een goed manier informatie kunt vragen • Ik kan bedenken aan wie ik informatie moet vragen in een bepaalde situatie. • Ik kan beoordelen wat iemand anders wel en niet goed doet als die om informatie vraagt. • Ik kan iemand op een goede manier om informatie vragen.
5	• Ik weet wat de inleiding, de kern en het slot van een tekst zijn. • Ik kan de inleiding, de kern en het slot herkennen in een tekst. • Ik kan uitleggen welk doel een schrijver met een inleiding, kern en slot van een tekst heeft. • Ik kan zelf een pictogram ontwerpen.

	• Ik weet welke tekstverbanden er zijn en welke signaalwoorden erbij horen. • Ik kan tekstverbanden en de signaalwoorden die erbij horen herkennen in een tekst. • Ik kan een passend signaalwoord voor een gegeven tekstverband invullen in een zin. • Ik kan zelf zinnen maken met een gegeven tekstverband.
6	• Ik weet dat er verschillen zijn tussen spreektaal en schrijftaal • Ik kan zelf een tekst schrijven waarin ik gebruik maak van schrijftaal. • Ik weet wat een gepaste en ongepaste toon in een tekst is. • Ik kan dezelfde boodschap in verschillende stijlen opschrijven waarbij ik op de toon let. • Ik kan beoordelen welke toon het best bij een bepaalde boodschap past. • Ik weet waarop ik moet letten als ik een e-mail schrijf. • Ik kan zelf een goede e-mail schrijven. • Ik kan informatie voor een artikel handig ordenen. • Ik kan aangeven welke informatie bij een bepaald deelonderwerp hoort. • Ik kan een artikel over een bepaald onderwerp schrijven.
7	Diverse opdrachten waarin de fictie-begrippen verwerkt worden

Science

LEERJAAR	**2**
NIVEAU	**mavo**

TOETSEN

Toets-Nummer	Periode	Vorm	Onderwerp	Duur	Weging & (% PTA)	Toetsweek
1	1	ST	Licht	45	2	nee
2	1	PO	Automaten en Elektriciteit	45	2	nee
3	1	ST	Kracht en beweging	45	4	nee
4	1	ST	Stofeigenschappen	45	4	nee
5	1	PO	Techniek	-	2	nee
6	1	PO	Geluid	45	2	nee

LEERDOELEN

Toets-nummer	Leerdoelen (10-15 per toets)
1	• Je weet hoe we kleuren waarnemen en hoe licht reflecteert. • Je begrijpt hoe spiegelbeelden ontstaan en kunt dit construeren. • Je kent het kleurenspectrum en weet welke kleuren door voorwerpen worden teruggekaatst of geabsorbeerd.
2	• Je kunt uitleggen wat een stroomkring is en hoe die werkt. • Je kent de grootheden spanning (U) en stroom (I) en kunt ze meten en ermee rekenen. • Je kent het verschil tussen serie- en parallelschakelingen en weet wanneer welke wordt gebruikt. • Je weet dat de stroom splitst in een parallelschakeling en de spanning wordt opgedeeld in een serieschakeling en kunt daarmee rekenen
3	• Je kent het verband tussen massa en zwaartekracht • Je kunt rekenen met de veerwet. • Je kunt met de hefboomwet momentenevenwicht uitleggen en berekenen • Je kent de werking van katrollen en het effect op kracht en richting. • Je kunt snelheid berekenen en bepalen uit grafieken.
4	• Je kunt een aantal stofeigenschappen benoemen. • Je kunt een aantal stofeigenschappen zelf onderzoeken. • Je kunt berekeningen maken met dichtheid. • Je beseft dat je stoffen van elkaar kunt scheiden op basis van hun stof eigenschap. • Je begrijpt van welke stofeigenschappen filtratie en extraheren gebruik maak.
5	• Je weet dat technische handelingen voor iedereen te leren zijn. • Je verkent verschillende technische vaardigheden
6	• Je weet hoe geluid ontstaat en zich voortplant. • Je kent de begrippen frequentie, toonhoogte en geluidssterkte (dB). • Je weet hoe het oor werkt en waarom gehoorbescherming belangrijk is. • Je weet wat geluidsoverlast is en wat de gevolgen zijn.

Wiskunde

LEERJAAR	**2**
NIVEAU	**MAVO**

TOETSEN

Toets-Nummer	Periode	Vorm	Onderwerp	Duur	Weging & (% PTA)	Toetsweek	Rekenkaart
1	1	ST	Algemene vaardigheden	45	1	nee	ja
2	1	ST	H2 Oplossen en formules	45	3	nee	ja
3	2	ST	H3 Oppervlakte	45	3	nee	ja
4	2	ST	Boekje procenten	45	3	nee	ja
5	3	PO	Statistisch onderzoek	3 weken	2	nee	ja
6	3	ST	H5 De stelling van Pythagoras	45	3	nee	ja
7	4	ST	H7 Formules en grafieken	45	2	nee	ja
8	4	ST	H8 Ruimtemeetkunde	45	2	ja	ja

Opmerkingen over hulpmiddelen:

- Bij toets 1 (Algemene vaardigheden) mag je géén rekenmachine gebruiken.
- Bij de andere toetsen mag je wél een niet-grafische rekenmachine gebruiken.

LEERDOELEN

Toets-nummer	Leerdoelen (10-15 per toets)
1	• Ik kan optellen en aftrekken met negatieve getallen ([Vergelijking] en [Vergelijking]). • Ik kan vermenigvuldigen met negatieve getallen. • Ik kan delen met negatieve getallen. • Ik kan bij een macht aangeven wat het grondtal en wat de exponent is. • Ik kan zonder rekenmachine de kwadraten van [Vergelijking] t/m [Vergelijking], [Vergelijking], [Vergelijking] en [Vergelijking] uitrekenen. • Ik kan machten van negatieve getallen berekenen. • Ik kan aan de exponent zien of de uitkomst van een macht van een negatief getal positief of negatief is. • Ik kan berekeningen maken met de rekenvolgorde. • Ik kan herleiden door middel van optellen en aftrekken met gelijksoortige en niet-gelijksoortige variabelen. • Ik kan formules korter schrijven door te herleiden.
2	• Ik kan oplossen met grafieken. • Ik kan vergelijkingen oplossen met inklemmen. • Ik kan vergelijkingen oplossen met de balansmethode. • Ik kan een formule maken bij een grafiek. • Ik kan het stijggetal of het daalgetal van een grafiek berekenen. • Ik kan een formule maken bij een tabel.
3	• Ik kan de oppervlakte van een rechthoek berekenen. • Ik kan de oppervlakte van een driehoek berekenen. • Ik kan de oppervlakte van een stomphoekige driehoek berekenen. • Ik kan de oppervlakte van een parallellogram berekenen. • Ik kan de oppervlakte van een vierhoek berekenen met verdelen. • Ik kan de oppervlakte van een vierhoek berekenen met inlijsten. • Ik kan de omtrek van een cirkel berekenen. • Ik kan de oppervlakte van een cirkel berekenen.
4	• Ik kan met een verhoudingstabel berekenen hoeveel procent een deel van het geheel is. • Ik kan met een verhoudingstabel een aantal berekenen als ik het percentage en het geheel weet. • Ik kan het bedrag van een product met korting berekenen. • Ik rond percentages en bedragen af volgens de afrondregels. • Ik kan de prijs van een product inclusief BTW berekenen. • Ik kan de prijs van een product exclusief BTW berekenen. • Ik kan de procentuele toename of afname berekenen.

5	• Ik kan een passende onderzoeksvraag opstellen. • Ik kan omschrijven hoe een onderzoek wordt uitgevoerd. • Ik kan data verzamelen bij minimaal 20 personen. • Ik kan een turf- en frequentietabel maken bij mijn data. • Ik kan een geschikt diagram kiezen om mijn data te presenteren. • Ik kan een beeld-, lijn- of staafdiagram maken bij mijn data. • Ik kan het gemiddelde berekenen bij een rijtje getallen. • Ik kan de modus en de mediaan bepalen bij een rijtje getallen. • Ik kan een conclusie trekken uit mijn onderzoek. • Ik kan mijn onderzoek op een passende wijze presenteren op een poster.
6	• Ik kan rekenen met kwadraten. • Ik kan rekenen met wortels. • Ik kan rekenen met machten. • Ik kan berekeningen met machten en wortels maken op je rekenmachine. • Ik kan in een rechthoekige driehoek de rechthoekszijden en de schuine zijde benoemen. • Ik kan de schuine zijde berekenen als de twee rechthoekszijden bekend zijn. • Ik kan een rechthoekszijde berekenen als de twee andere zijden bekend zijn. • Ik kan met een berekening onderzoeken of een driehoek rechthoekig is. • Ik kan de stelling van Pythagoras toepassen in praktische situaties. • Ik kan de lengte van een diagonaal op een kubus of een balk berekenen.
7	• Ik kan berekeningen met een deelstreep op de rekenmachine maken. • Ik kan rekenen met formules met een deelstreep. • Ik kan rekenen met formules met haakjes. • Ik kan rekenen met kwadratische formules. • Ik kan een parabool tekenen. • Ik kan de grafiek bij een wortelformule tekenen. • Ik kan gegevens aflezen uit een periodieke grafiek.
8	• Ik kan een kubus en een balk op roosterpapier tekenen. • Ik kan een perspectieftekening aftekenen. • Ik kan aanzichten tekenen. • Ik kan een doorsnede tekenen. • Ik kan een doorsnede van een balk of een kubus op ware grootte tekenen. • Ik kan de inhoud van een prisma en een cilinder berekenen. • Ik kan de inhoud van een piramide en een kegel berekenen.